

Šifra kandidata:

Državni izpitni center

M 1 7 2 4 0 1 1 1

JESENSKI IZPITNI ROK

Osnovna raven
MATEMATIKA
≡≡≡ Izpitna pola 1 ≡≡≡

Petek, 25. avgust 2017 / 120 minut

Dovoljeno gradivo in pripomočki:

Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik, svinčnik, radirko, računalno in geometrijsko orodje (šestilo in dva trikotnika, lahko tudi ravnilo).

Kandidat dobi dva konceptna lista in ocenjevalni obrazec.

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani in na ocenjevalni obrazec). Svojo šifro vpišite tudi na konceptna lista.

Izpitna pola vsebuje 12 kratkih nalog. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 80. Za posamezno nalogo je število točk navedeno v izpitni poli. Pri reševanju si lahko pomagate s standardno zbirko zahtevnejših formul na strani 3.

Rešitve, ki jih pišete z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom, vpisujte **v izpitno polo** v za to predvideni prostor. Rišete lahko tudi s svinčnikom. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapišite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami. Stran 16 je rezervna; uporabite jo le, če vam zmanjka prostora. Jasno označite, katere naloge ste reševali na tej strani. Osnutki rešitev, ki jih lahko naredite na konceptna lista, se pri ocenjevanju ne upoštevajo.

Pri reševanju nalog mora biti jasno in korektno predstavljena pot do rezultata z vsemi vmesnimi računi in sklepi. Če ste nalogo reševali na več načinov, jasno označite, katero rešitev naj ocenjevalec oceni.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 16 strani, od tega 1 rezervno.

Formule

$a^n + b^n = (a+b)(a^{n-1} - a^{n-2}b + a^{n-3}b^2 - \dots + a^2b^{n-3} - ab^{n-2} + b^{n-1})$, če je n liho naravno število

$a^n - b^n = (a-b)(a^{n-1} + a^{n-2}b + a^{n-3}b^2 + \dots + a^2b^{n-3} + ab^{n-2} + b^{n-1})$, če je $n \in \mathbb{N}$

Evklidov in višinski izrek v pravokotnem trikotniku: $a^2 = ca_1$, $b^2 = cb_1$, $v_c^2 = a_1b_1$

Polmera trikotniku očrtanega in včrtanega kroga: $R = \frac{abc}{4S}$, $r = \frac{S}{s}$, $s = \frac{a+b+c}{2}$

Kotne funkcije polovičnih kotov:

$$\sin \frac{x}{2} = \pm \sqrt{\frac{1 - \cos x}{2}}, \quad \cos \frac{x}{2} = \pm \sqrt{\frac{1 + \cos x}{2}}, \quad \tan \frac{x}{2} = \frac{\sin x}{1 + \cos x}$$

Adicijski izrek:

$$\sin(x+y) = \sin x \cos y + \cos x \sin y$$

$$\cos(x+y) = \cos x \cos y - \sin x \sin y$$

$$\tan(x+y) = \frac{\tan x + \tan y}{1 - \tan x \tan y}$$

Faktorizacija:

$$\sin x + \sin y = 2 \sin \frac{x+y}{2} \cos \frac{x-y}{2}, \quad \sin x - \sin y = 2 \cos \frac{x+y}{2} \sin \frac{x-y}{2}$$

$$\cos x + \cos y = 2 \cos \frac{x+y}{2} \cos \frac{x-y}{2}, \quad \cos x - \cos y = -2 \sin \frac{x+y}{2} \sin \frac{x-y}{2}$$

$$\tan x \pm \tan y = \frac{\sin(x \pm y)}{\cos x \cos y}$$

Razčlenitev produkta kotnih funkcij:

$$\sin x \sin y = -\frac{1}{2} [\cos(x+y) - \cos(x-y)]$$

$$\cos x \cos y = \frac{1}{2} [\cos(x+y) + \cos(x-y)]$$

$$\sin x \cos y = \frac{1}{2} [\sin(x+y) + \sin(x-y)]$$

Razdalja točke $T_0(x_0, y_0)$ od premice $ax + by - c = 0$: $d(T_0, p) = \frac{|ax_0 + by_0 - c|}{\sqrt{a^2 + b^2}}$

Ploščina trikotnika z oglišči $A(x_1, y_1)$, $B(x_2, y_2)$, $C(x_3, y_3)$:

$$S = \frac{1}{2} |(x_2 - x_1)(y_3 - y_1) - (x_3 - x_1)(y_2 - y_1)|$$

Elipsa: $e^2 = a^2 - b^2$, $\varepsilon = \frac{e}{a}$, $a > b$

Hiperbola: $e^2 = a^2 + b^2$, $\varepsilon = \frac{e}{a}$, a je realna polos

Parabola: $y^2 = 2px$, gorišče $G\left(\frac{p}{2}, 0\right)$

Kompozitum funkcij: $(g \circ f)(x) = g(f(x))$

Bernoullijeva formula: $P(n, p, k) = \binom{n}{k} p^k (1-p)^{n-k}$

Integral: $\int \frac{dx}{x^2 + a^2} = \frac{1}{a} \arctan \frac{x}{a} + C$

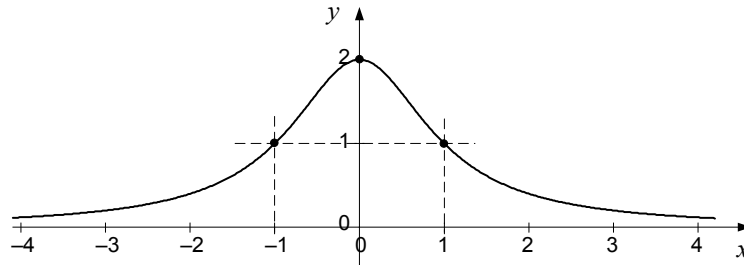

1. Zapišite enačbo premice p , ki poteka skozi točki $T_1(4, 1)$ in $T_2(-2, 4)$. Določite ordinato y_3 točke $T_3(-12, y_3)$, da bo ležala na premici p .

(6 točk)

2. Na sliki je del grafa odvedljive funkcije f , ki se asimptotično bliža abscisni osi in je simetričen glede na ordinatno os. Funkcija f nima ničel. Zapišite ugotovitve, ki veljajo za to funkcijo in se dajo razbrati iz grafa.

Definicijsko območje funkcije f	$D_f =$
Zaloga vrednosti funkcije f	$Z_f =$
Koordinati presečišča grafa funkcije f z ordinatno osjo	
Vrednost funkcije f pri $x = -1$	$f(-1) =$
Za kateri x funkcija f doseže globalni maksimum?	
Ali je funkcija f soda ali liha? Odgovor utemeljite.	
Zapišite vrednost $f'(0)$	$f'(0) =$

(8 točk)

3. Vsota dolžin katet pravokotnega trikotnika je 56 , dolžina njegove hipotenuze je 40 . Izračunajte dolžini katet.

(6 točk)

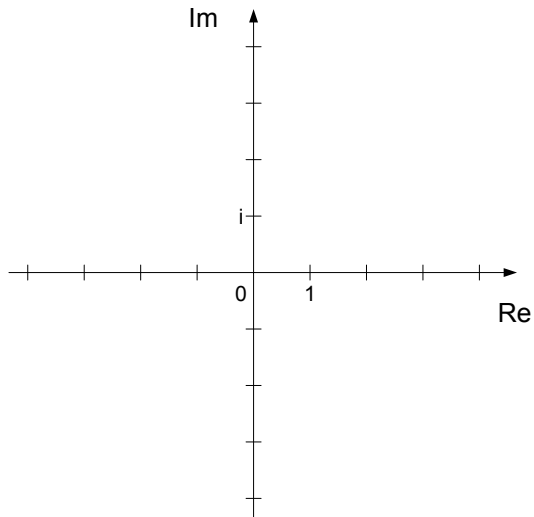

4. V kompleksni ravnini narišite množici točk

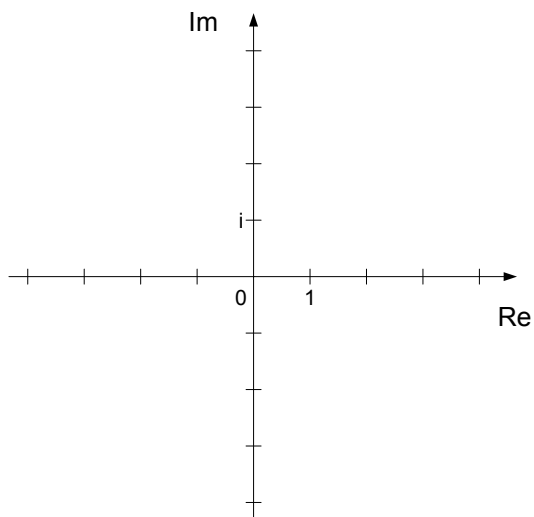
$$A = \{z \in \mathbb{C}; (-1 \leq \operatorname{Re} z < 2) \wedge (1 \leq \operatorname{Im} z < 3)\} \text{ in}$$

$$B = \{z \in \mathbb{C}; |z| \leq 3\}.$$

Izberite eno število z_1 iz množice A in ga zapišite v obliki $z_1 = a + bi$; $a, b \in \mathbb{R}$.

Množica A

Množica B

(6 točk)

5. Izračunajte nedoločeni integral $\int \left(\frac{2x^2 - 3}{x} + \sqrt[3]{x^2} - e^x + 5 \right) dx$.

(8 točk)

6. Točke A , B in S ležijo v ravnini. Točka $S\left(-\frac{1}{2}, \frac{7}{2}\right)$ je razpolovišče daljice AB . Zapišite koordinati točke B , če je $A(3, 4)$. Ali sta krajevna vektorja $\vec{r}_A$ in $\vec{r}_B$ pravokotna? Odgovor utemeljite.

(7 točk)

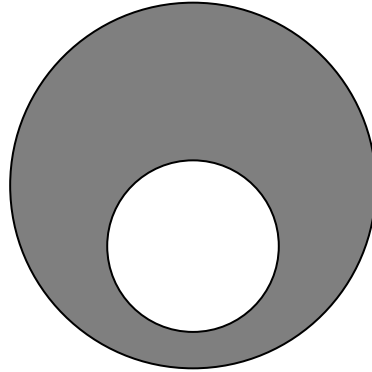
7. Osnovna ploskev pokončne piramide je pravokotnik s stranicama $a = 12$ in $b = 5$, višina piramide pa je 8 . Narišite skico in na njej označite kot φ med stranskim robom in osnovno ploskvijo. Izračunajte prostornino piramide in velikost kota φ na desetinko stopinje natančno.

(7 točk)

M 1 7 2 4 0 1 1 1 1

8. Na sliki je označeno območje v ravnini, ki ga omejujeta krivulji, dani z enačbama $(x - 3)^2 + y^2 = 9$ in $x^2 + y^2 - 6x + 2y + 8 = 0$. Izračunajte ploščino osenčenega območja med krivuljama. Rezultat naj bo točen.

(6 točk)

9. Koti α , β in γ so ostri koti trikotnika. Brez uporabe računalnika dokažite, da je $\sin \gamma = \frac{1+2\sqrt{6}}{6}$, če je $\cos \alpha = \frac{1}{3}$ in $\beta = 30^\circ$.

(6 točk)

10. Izmed prvih 30 naravnih števil naključno izberemo dve števili. Izračunajte verjetnosti dogodkov:

A – obe števili sta sodi,

B – vsaj eno število je večkratnik števila 3.

(7 točk)

11. Ceno puloverja so znižali za 20 %, a ker ni šel v prodajo, so ga pocenili še za 30 %. Po drugi pocenitvi ga je Jan kupil in zanj plačal 30,24 €. Odgovorite v povedih na spodnja vprašanja.

Koliko odstotkov prvotne cene puloverja je Jan plačal?

Kolikšna je bila začetna cena puloverja?

Kolikšna je bila cena puloverja neposredno pred drugim znižanjem?

(5 točk)

12. Zaporedje je dano s splošnim členom $a_n = \frac{1+2^n}{4^n}$.

12.1. Izračunajte in zapišite prve tri člene danega zaporedja.

(2)

12.2. Izračunajte limito danega zaporedja.

(1)

12.3. Zapišite zaporedje kot vsoto dveh geometrijskih zaporedij in izračunajte vsoto vrste $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$.

(5)

(8 točk)

REZERVNA STRAN